

DYSLEKSI - HVA GJØRES I BRANSJEPROGRAMMET TIL LEVERANDØRINDUSTRIEN?

Petter Arnesen, prosjektleder IA-bransjeprogram leverandørindustrien olje- og gassnæringen
Webinar: Dysleksivennlig arbeidsplass? Kan bygg- og anleggsnæringen kalle seg det?
24 mai 2024

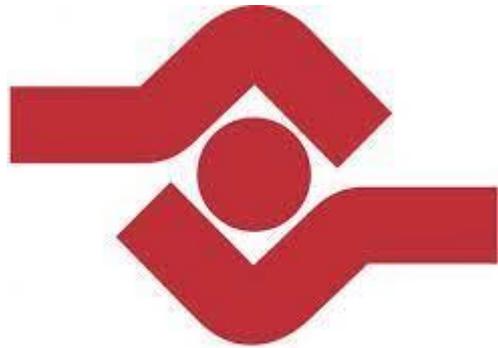
IA-bransjeprogrammet til leverandørindustrien til olje- og gassnæringen

Bedriftene som er med:

Rosenberg, Nymo, Technip FMC, Wood Group, STS Gruppen, Nexans, IKM, Aibel, Aker Solutions, Bilfinger Industrier, Kaefer Energy, Westcon, Linjebygg, Moreld Apply, Leirvik, Saga Fjordbase, ESS, Sodexo, Coor, 4Service, Equinor

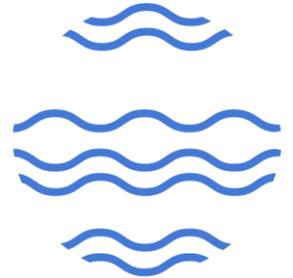
De som styrer IA-bransjeprogrammet til leverandør-industrien til olje- og gassnæringen

Fellesforbundet

Et rettferdig arbeidsliv

OFFSHORE NORGE

Dysleksi

- Dysleksi er vanligere enn du tror og økt digitalisering og krav til lese- og skriveferdigheter har gitt mange en mer utfordrende arbeidshverdag
- Hvis dysleksi ikke tas fatt i kan det utgjøre en sikkerhetsutfordring og et arbeidsmiljøproblem

«Før ble mange ansatt på grunn av gode praktiske ferdigheter. I dag kreves i tillegg papirer, lavt fravær fra skole og god orden og oppførsel. Det er det mange med dysleksi som ikke har. Ved å endre rekrutteringsmetoder samt gjøre arbeidsplassen mer tilrettelagt for de med lese- og skrivevansker vil vi kunne bedre rekrutteringsgrunnlaget»

Cay Nordhaug Industri Energi & FLT

«Det handler om åpenhet og kunnskap»

Harald Eik, Direktør HMS & kvalitet, Nikkelverket

DVA

DYSLEKSIVENNLIG ARBEIDSPASS

Veien mot et tryggere og mer inkluderende arbeidsliv

 INDUSTRI
ENERGI Norsk Industri DYSLEKSI
NORGE la
la-transportprogrammet til
www.dysleksiindustri.no
der-og-pa-gaestene.no

Bransjeprogrammet handler om å gjøre arbeidslivet mer inkluderende og vi ønsker å bidra til at det også gjelder for dyslektikere

- Vi har derfor vært hovedfinansjør av pilotprosjektet Dysleksivennlig Arbeidsplass (DVA)
- Jobber nå med å få etablert et mer «permanent» prosjekt. Sammen med partene i arbeidslivet

«Når bedriftens beste maskinist hver dag gruer seg til å gå på jobb på grunn av hyppige og kontinuerlige krav til å skrive avvik og lese lange prosedyrer, viser det godt at mange bedrifter står i fare for å miste dyktige operatører»

«Norge vil mangle 90.000 fagarbeidere innen 2035. Regjeringen vil at flere skal velge yrkesfag, få lære plass og fullføre fagbrevet» (regjeringen.no)

Gode råd til bedrifter

1. Start med forankring

- Start med forankring. Ledelse, representanter for de ansatte, for eksempel AMU, må være representert og ha eierskap til prosjektet

2. Åpenhet

- For å gjøre noe med et problem må det først anerkjennes at det eksisterer. Åpenhet om utfordringer på en arbeidsplass er både en bekreftelse på en inkluderende bedriftskultur og en avgjørende faktor for å skape en endring. Ingen kan imidlertid tvinges til å være åpne. Bedriften må ta ansvar for å gjøre det trygt å være åpen, og åpenheten må skje på den ansattes premisser.

3. Kunnskap

- Bedriften må ha kunnskap om dysleksi, og om hjelpetiltak. Denne hjelpen og støtten kan være lettleste prosedyrer, kurs og opplæring i hjelpemidler og tilrettelegging i opplærings situasjoner.

Gode råd forts.

4. Lærlinger

- Mange, men ikke alle, lærlinger kommer fra en skolegang der de har fått mye hjelp og støtte og er godt kjent med hvilke hjelpemidler og tilretteleggingsmuligheter som finnes. Disse kan være en ressurs, der de har med seg en digital kompetanse fra skolen som er gunstig for bedriften. Det er viktig at tilrettelegging ikke avsluttes i det lærlingen går over til å bli ansatt, men at tiltakene fortsetter

5. Individuell støtte

- For å finne ut hva den enkelte trenger må den enkelte spørres! Selv om det finnes mange tiltak som vil treffe bredt, finnes det ingen universale «one-size-fits-all»-tiltak. Alle er forskjellige, også de med dysleksi, dyskalkuli og DLD

6. Universell utforming

- Hensikten med universell utforming er å lage informasjon som er tilgjengelig for alle. Det er altså ikke særtiltak for den enkelte, men ordninger som treffer bredt. Eksempler kan være lettest informasjon, klart språk, kombinasjon av lyd-tekst-bilde, visuell støtte og teknologiske løsninger som for eksempel opplesning og diktering.

Gode råd forts.

7. System

- Å være en dysleksivennlig arbeidsplass er et systemarbeid. Arbeidsplassen må ha et system som sikrer at alle som trenger støtte, blir fanget opp. Det kan dreie seg om rutiner som sikrer at dysleksivennlig arbeidsplass rutinemessig står på agendaen i ansettelsesprosesser, fellesmøter, interne informasjonskanaler, i opplærings situasjoner og på ledelsesmøter.

8. Veiledning

- Ta kontakt med Dysleksi Norge for å få veiledning om hvordan dere skal gå frem, hvor dere er og hvor dere skal. Gjennom kontakt med Dysleksi Norge er det kort vei til å starte prosessen mot en dysleksivennlig arbeidsplass.

For mer informasjon:

Lenke til sak på Norsk Industris hjemmeside; [Dysleksivennlig arbeidsplass \(norskindustri.no\)](https://norskindustri.no)

Opptak fra konferansen om Dysleksivennlig arbeidsliv 13.mars ; [DVA-konferansen - Dysleksi Norge](#)

Rapporten fra pilotprosjektet ; [Rapport: "Veien mot et tryggere og mer inkluderende arbeidsliv" - Dysleksi Norge](#)

Video om gratis tekniske hjelpemidler til alle med lese og skrivevansker: [Video om lese- og skriveverktøy - Dysleksi Norge](#)

Informasjon på Dysleksi Norges sider:

Fin artikkel på Hav-tilsynets sider om prosjektet; "Snudde skam til suksess" <https://www.havtil.no/utforsk-fagstoff/fagstoff/video/2022/snudde-skam-til-suksess/>

Det er skrevet mange gode artikler om dette tema. Her er noen av disse:

26.02.24: For mange unge i Norden står utenfor skole og arbeid - politikerne må ta grep <http://www.arbeidslivinorden.org/i-fokus/i-fokus-2024/psykisk-ungdom/article.2024-02-26.9858373617>

22.02.24 Pernille og Cay hjelper folk med dysleksi til å fungere på jobben: <https://frifagbevegelse.no/magasinet-industri-energi/pernille-og-cay-hjelper-folk-med-dysleksi-til-a-fungere-i-jobben-koster-lite-og-gir-enormt-6.158.1028667.a9744e9252>

05.12.22: Havtil, "Snudde skam til suksess" <https://www.havtil.no/utforsk-fagstoff/fagstoff/video/2022/snudde-skam-til-suksess/>

28.08.22: Fri fagbevegelse: Om DVA hos STS; <https://frifagbevegelse.no/magasinet-for-fagorganiserte/lagerleder-kenneth-kviet-seg-for-tester-med-mye-teori--nar-jeg-blir-slitent-flyter-bokstavene-6.469.896609.2824e4fda0>

18.11.21 LO og NHO møtes og starter pilotprosjekt; <https://industrienergi.no/nyhet/banebrytende-dysleksi-prosjekt-ett-steg-naermere-nasjonal-satsing/>

27.10.21 Glencore om Hanne prosjektet: <https://frifagbevegelse.no/magasinet-industri-energi/glencore-apnet-opp-om-dysleksi-pa-jobben--det-er-som-om-vi-har-fatt-hull-pa-en-verkebyll-6.158.827407.51ed9115c5>

28.07.20; Roar på Glencore skjulte dysleksien: <https://frifagbevegelse.no/magasinet-industri-energi/roald-skjulte-dysleksien-for-sjefen-det-gjorde-ogsaa-30-andre-kollegaer-6.158.714119.0ae7661f16>

**TAKK FOR MEG OG LYKKE TIL
MED Å BLI EN DVA!**

